

International Training Program (ITP)

Aggurung Basa Paratte Setempa' ri Kajiang Kawasang

Laporang tahung 2008

—Basa Ugi', Universitas Hasanuddin, Indonesia,
Jangka Wettu (8 Jun. 2008 – 24 Aug. 2008)—

Taung Mattama': 2006

Graduate School of Asian and African Areas Studies, Kyoto University

Go IWATA

1. Garis Besar Penelitiang

Konsép siri' na pessé(paccé) riasengngi unsur prinsipil penting ladde' ri sesena tau Ugié nennia ri tau Mangkasaé.

Maéga penelitiang ripapolé risesena riasengngé siri', terutama polé di hubunganna allaibinengengé. Misalna, narékko engka anaddara rilariyang, mancajiwi seuwwa masala loppo nasaba' naranrengngi siri maraja ri lalempanuwaé. Iaya masalaé weddingngi mancaji parakara, natuttungi iyaro la pong anaddara sibawa la pong orowané, iyaregga naunoi iyaro anaddara sibawa oroané nasaba' gau' alawengenna. Wacana pada-padanna makkedaé, lettu' makkukkuwaé tempedding siala makkunrai Arung sibawa orowané jémma lappa. Iyanaro ripau siri' nasaba' alawengeng ténnia ana' padanna nasiala mancaji sipoindo' ana'. Penelitiang ri sesena siri' siattingngi risesena sompekengngé, nenniya engkato hubunganna ri atuwongenna tauwé esso-esso, iayamerro deppa maéga ripapolé hasil penelitiang lettu makkukkué.

Iyaé penelitiangngé menfokuskan 1) prosés appinrangeng wacana siri' ri Sulawési Selatang, 2) siri' rilaleng atuwongen esso-esso ri sesena Ugi'é na Mangkasaé. Narimakkuwanna naro jaji magguruka' basa Ugi' sarekkuammengngi nasampai iyaé program-é. Naekiya tengengkapa penelitiang lapangakku ri wanua Ugi nenniya Mangkasa.

2. Aggurung Basa Ugi'

Naiya akkataku' magguru basa Ugi' iyanaritu barakkuammengngi weddikka' mabbicara basa Ugi' namadécéng khususna masalana tata bahasa dasar basa Ugi'é.

Magguruka' basa Ugi' ri Faklutas Ilmu Budaya, Universitas Hasanuddin. Tungké'-tungké' esso, ittana iyanaritu siratu menné'; mppamula esso Sénéng lettu' esso Juma. Engka maéga dialé'

risesena basa Ugi'é. Tungké'-tungké' dialé' silainnaé pada-padanna Boné, Soppéng, Wajo, Luwu, Sidrap na Pangkep. Magguruka' basa Ugi' iya ripaké ri Boné nasaba' dialé' Boné wé riasengngi basa standar. Engka tellu tau doséng, iyanaritu Pa' Lukman (Linguistik), Pa' Muhlis Hadrawi(Filologi) sibawa Bu Gusnawaty(Fonétik) ri Faklutas Ilmu Budaya. Eppo Sattu na esso Aha' ulao ri wanua-wanua Ugi' ri Maros barakkuammengi ullé mabbicara Ugi' sibawa tau Ugi'é monro ri wanuwaero.

Massusa usedding magguru basa Ugi' apa' maéga pengecualian rilaleng tata basa sibawa lappa-lappa adanna. Naékiya weddimua mabbicara enréngngé maruki basa Ugi' dasar polé dua uleng mpulengge magguruka' basa Ugi'.

Iyaé aggurungngé iyanaritu magello' usedding ri aléku', nasaba' makkegunai padécéngi kemampuan basa Ugi', nenniya pappahang maéga ri sesena ade'-ade'na Ugi'é. Upalettukenga tarimakasi' maéga nasaba'pattulung sibawa manyamekkininnawa guru-guru Unhas enréngé pattulung pihak Universitas Kyoto. Basa Ugiku déppa namagello senna', jaji upiminasai maéloka' patterui anggurung basa Ugi'. Tarimakasih!